

**INSTYTUT
EMERYTALNY**

OFE – historia prawdziwa Opera w ośmiu aktach

Warszawa, wrzesień 2022 roku

Spis treści

Uwertura	2
Plan Sali (historia OFE w pigułce)	4
Akt 1 – Powstanie i główne zasady OFE	5
Akt 2- Polityka inwestycyjna i wyniki	6
Akt 3- Opłaty w OFE	7
Akt 4 - Subkonto i obniżenie składki do OFE (2011-2014)	8
Akt 5 - Umorzenie 51,5% aktywów OFE (2014)	9
Akt 6 - Suwak bezpieczeństwa	10
Akt 7 – Sytuacja OFE w 2022 roku	11
Akt 8 - Scenariusze przyszłości OFE	12
Trudne pytania i łatwe odpowiedzi	13

Uwertura

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane przez ekspertów Instytutu Emerytalnego dr Antoniego Kolka oraz dr Marcina Wojewódkę. Autorzy w wolny od uwarunkowań politycznych sposób starają się przedstawić rzeczywiste oblicze praktycznego funkcjonowania Otwartych Funduszy Emerytalnych (OFE) oraz wprowadzanych do tego systemu na przestrzeni prawie 25 lat zmian. Przedmiotem opracowania jest przedstawienie w ośmiu aktach kluczowych obszarów związanych z Otwartymi Funduszami Emerytalnymi. Są to geneza i powstanie OFE wraz z założeniami ich funkcjonowania, kluczowe aspekty zmian z lat 2011-2014 oraz stan obecny i hipotetyczne scenariusze na przyszłość. Opracowanie skupia się wokół następujących tez:

- Utworzenie OFE było zasadniczo korzystnym rozwiązaniem, o istotnym wpływie na polski rynek kapitałowy oraz dywersyfikację długoterminowych oszczędności emerytalnych
- Pierwotne założenia OFE zostały skorygowane w latach 2011 i 2014 reformami, w wyniku których przyznano Polakom szerszy wybór oraz zmieniono parametry OFE w postaci umorzenia części środków OFE alokowanych w obligacje Skarbu Państwa. Na tej operacji żaden członek OFE nie stracił
- Środki z OFE przekazane w 2014 roku na tzw. subkonto w ZUS są corocznie waloryzowane wg wskaźnika zależnego od wzrostu PKB wzmacniając w ten sposób bezpieczeństwo emerytalne Polaków
- Środki z OFE przekazane w 2014 roku na tzw. subkonto w ZUS nadal podlegają dziedziczeniu oraz są brane pod uwagę przy obliczaniu wysokości emerytury wzmacniając w ten sposób bezpieczeństwo emerytalne Polaków
- Wprowadzone reformy ograniczyły tzw. ryzyko złej daty, poprzez wprowadzenie „suwaka bezpieczeństwa” na 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego, gdy środki stopniowo są przekazywane z OFE na subkonto ubezpieczonego w ZUS

dr Antoni Kolek
Prezes
Instytutu Emerytalnego

dr Marcin Wojewódka
członek zarządu
Instytutu Emerytalnego

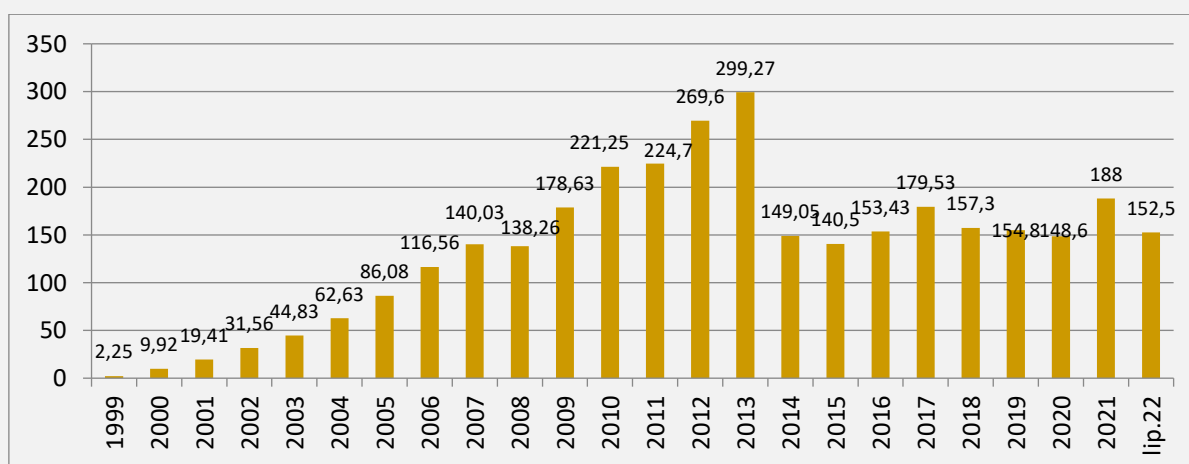
LINIA CZASU OFE

Plan Sali (historia OFE w pigułce)

Otwarte Fundusze Emerytalne powstały w latach 1998/1999 jako jeden z elementów reformy systemu zabezpieczenia społecznego, w tym systemu emerytalnego. W postaci OFE wprowadzono w życie decyzję o tym, że część obowiązkowych składek na ubezpieczenie emerytalne (7,3%) inwestowana będzie na rynku kapitałowym i zarządzana przez prywatne podmioty, które dzięki konkurencji i efektywności budować będą wartość dodaną dla przyszłych emerytów. OFE stały się w 1999 roku faktem i zaczęły akumulować składki przekazywane przez ZUS jako potrącenia z wynagrodzeń pracowników. Kilkanaście milionów Polaków stało się członkami OFE. Część z nich, z uwagi na zastosowane kryterium wieku, nie posiadała wyboru i musiała przystąpić do OFE, ale duża część posiadała możliwość wyboru między skierowaniem 7,3% składki na ubezpieczenie emerytalne do OFE czy do ZUS. Zarządzające poszczególnymi OFE podmioty pobierały opłaty za zarządzanie, tak od wpływających składek, jak też od zgromadzonych aktywów. Opłaty te sukcesywnie malały. W roku 2011 wprowadzono pierwsze większe zmiany w systemie OFE, obniżając część składki emerytalnej przekazywanej do OFE i dając wszystkim możliwość rezygnacji z nowych wpłat do OFE. Wprowadzono także tzw. „suwak bezpieczeństwa”, co w praktyce było systemowym wyłomem w pierwotnej koncepcji wypłaty emerytur kapitałowych. **W 2013 roku aktywa OFE przekroczyły 300 mld PLN.** Natomiast w roku 2014 zmieniono politykę inwestycyjną OFE *de facto* zakazując inwestycji w obligacje, a posiadane przez OFE obligacje umorzono i z kolei równowartość części aktywów (51,5%) zapisano na indywidualnych subkontach w ZUS. Wtedy OFE stały się dobrowolne w tym sensie, że kolejne składki mogły być w całości kierowane do ZUS (opcja domyślna) lub dzielone pomiędzy ZUS (16,6% składki) i OFE (2,92% składki). W latach 2020/21 podjęto nieudane próby likwidacji systemu OFE. **Obecnie (wrzesień 2022) jest około 15 mln członków OFE posiadających ponad 152,5 mld PLN w aktywach w OFE.**

Wykres 1. Oś czasu OFE w postaci wartości aktywów na koniec roku w mld PLN

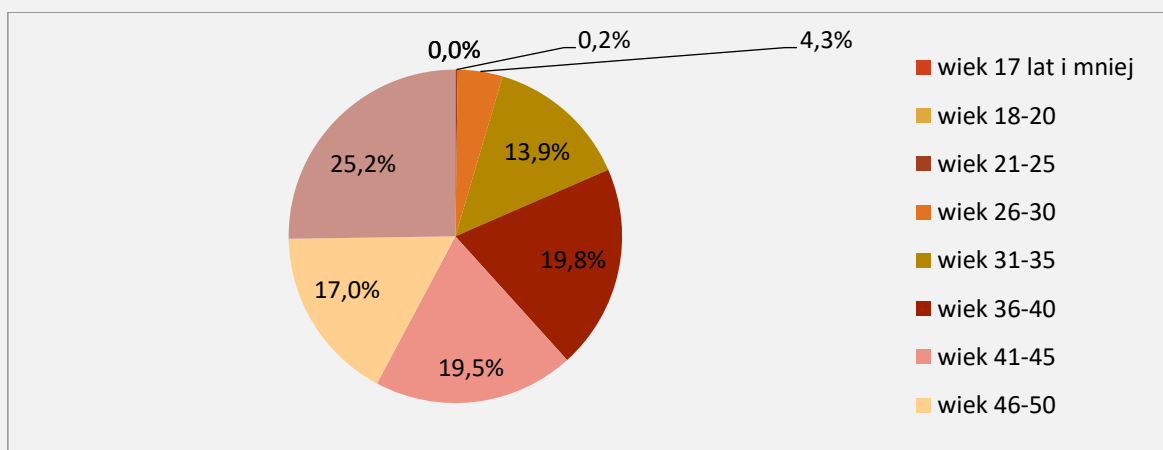
Źródło: Dane Komisji Nadzoru Finansowego www.knf.gov.pl

Akt 1 – Powstanie i główne zasady OFE

Jednym z najważniejszych elementów reformy emerytalnej 1998/1999 było wprowadzenie do powszechnego systemu emerytalnego nowych podmiotów - otwartych funduszy emerytalnych. Rozwiązanie to było przełomowe dla krajów postkomunistycznych, gdyż łączyło logikę tradycyjnego systemu zabezpieczenia emerytalnego z filozofią wspólnego komercyjnego inwestowania. W powszechnym systemie emerytalnym opartym na repartycji bieżące świadczenia emerytalne finansowane są z bieżących składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. ZUS jest tylko pośrednikiem między pokoleniem pracujących i płacących składki a pokoleniem emerytów, którzy pobierają świadczenia. **W przypadku OFE pomysłem było, aby część składek na ubezpieczenia emerytalne zamiast do ZUS trafiała na rynek i stanowiła impuls do rozwoju poszczególnych firm oraz całej gospodarki.** W założeniu OFE miały też być narzędziem wykorzystywanym przy prywatyzacji gospodarki. Nie wszystkie powyższe założenia udało się spełnić.

Z punktu widzenia formalnego na system OFE składają się dwie odrębne osoby (podmioty) prawne. Pierwsza z nich to sam otwarty fundusz emerytalny (OFE), który w istocie jest portfelem, to jest zbiorem aktywów zgromadzonych w tym funduszu (akcje, obligacje, gotówka, inne aktywa) podzielonym na jednostki rozrachunkowe. Wraz ze zmianą wartości poszczególnych składników portfela funduszu codziennie zmienia się wartość całego funduszu, a co za tym idzie także wartość pojedynczej jednostki rozrachunkowej. Członek OFE posiada określoną liczbę jednostek rozrachunkowych, które przemnożone przez aktualną cenę jednostki dają wartość aktywów danego członka OFE. Wartość ta praktycznie codziennie ulega zmianie. Natomiast drugim podmiotem (osobą prawną) w tym systemie jest Powszechne Towarzystwo Emerytalne (PTE). Podmiot ten jest z mocy prawa zorganizowany w postaci spółki akcyjnej, a jej przedmiotem działalności jest między innymi odpłatne zarządzanie aktywami OFE.

Wykres 2. Podział % członków OFE na koniec czerwca 2022 roku

Źródło: Dane Komisji Nadzoru Finansowego www.knf.gov.pl

Akt 2 – Polityka inwestycyjna i wyniki

Pierwotnie polityka inwestycyjna OFE zakładała angażowanie aktywów funduszy tak w instrumenty dłużne (np. obligacje Skarbu Państwa), jak też w instrumenty udziałowe (akcje spółek). W okresie od 1999 do 2013 roku polityka inwestycyjna OFE zbliżona była do tej jaką znamy z funduszy mieszanych, że szczególnym wskazaniem funduszy stabilnego wzrostu z około 30-40% udziałem takich instrumentów jak akcje. **Natomiast od reformy 2014 roku, gdzie w praktyce zakazana została w przypadku OFE możliwość inwestowania w obligacje skarbowe, OFE przypominają głównie fundusze polskich akcji.** Powyższe powoduje z jednej strony wyższe narażenie na ryzyko utraty wartości już zgromadzonych aktywów, ale z drugiej strony daje też ekspektatywę atrakcyjnych stóp zwrotu (zysków). Należy jednak podkreślić, że maksymalny udział akcji odniesiony do łącznej wartości aktywów zgromadzonych w OFE oraz stanu kont i subkont w ZUS nie uległ istotnym zmianom i wynosi nadal zaledwie 15%.

Istnieje duża korelacja między sytuacją na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW), a wynikami inwestycyjnymi generowanymi przez OFE. W obecnym stanie prawnym i faktycznym OFE posiadają stosunkowo ograniczone możliwości zmiany struktury swoich portfeli inwestycyjnych. Wynika to w szczególności z zakazu lokowania aktywów w obligacje emitowane przez Skarb Państwa, ograniczonej podaży niektórych instrumentów finansowych (np. obligacji komunalnych) oraz znacznego zaangażowania OFE w akcje notowane na GPW. **Dlatego obecnie wyniki inwestycyjne OFE są silnie uzależnione od koniunktury na GPW.** Wraz z rozpoczęciem działania systemu OFE każdy fundusz zobowiązany był umożliwić członkom obejmowanie jednostek rozrachunkowych w wartości 10,00 PLN. Na koniec lipca 2022 roku wartość jednostek rozrachunkowych poszczególnych funduszy zawierała się w przedziale od nieco ponad 39 PLN do prawie 46 PLN. Oznacza to, że niektórzy członkowie OFE na pierwszych wpłaconych do OFE składkach zyskali od 390% do 460%.

Tabela 1. Wartość jednostek rozrachunkowych na koniec lipca 2022 roku

Otwarty fundusz emerytalny	Jednostka rozrachunkowa (w PLN)
AEGON OFE	40,99
Allianz Polska OFE	41,97
Aviva OFE Aviva Santander	42,96
Generali OFE	42,78
MetLife OFE	43,43
Nationale-Nederlanden OFE	45,91
PKO BP Bankowy OFE	44,07
OFE Pocztylion	39,52
OFE PZU "Złota Jesień"	45,27
UNIQA OFE	42,44
Razem	43,82

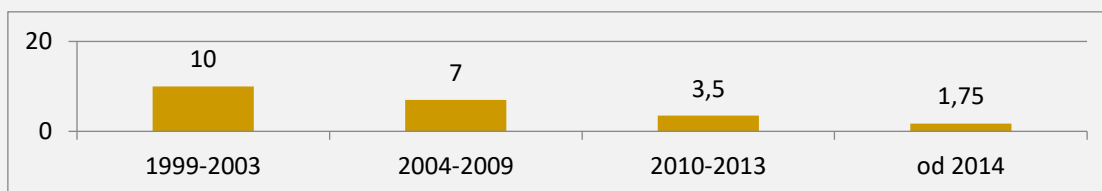
Źródło: OFE

Akt 3 – Opłaty w OFE

W przypadku OFE odpłatność na rzecz PTE ma miejsce w dwóch obszarach: jednorazowej opłaty naliczanej od wpłacanej składki (opłaty dystrybucyjnej) oraz pobieranej każdego roku oszczędzania opłaty od wartości zarządzanych aktywów (opłaty za zarządzanie). Powyższe opłaty, które są potrącane z aktywów OFE stanowią przychód PTE, które po pokryciu kosztów swojej działalności (pensje, biura, specjalistyczne oprogramowanie itp.) generują zysk dla akcjonariuszy PTE. Należy podkreślić, że obecna dochodowość PTE jest bardzo mocno skorelowana z wielkością zarządzanego przez nie OFE. Podmioty duże wykazują stosunkowo wysokie dochody w relacji do kosztów. Dla najmniejszych podmiotów utrzymanie zysków bez ograniczania kosztów (czytaj jakości zarządzania) może być już za kilka lat niezwykle trudne. Może to implikować dalszą konsolidację rynku OFE.

W tym kontekście członkostwo w OFE jest korzystne ze względu na niskie koszty, jak na fundusze inwestujące głównie w akcje polskich przedsiębiorstw. **Maksymalna opłata dystrybucyjna to zaledwie 1.75%. Natomiast opłata za zarządzanie aktywami OFE wynosi nie więcej niż 0.54% aktywów w skali roku plus maksymalnie 0,06% tzw. premii za wynik.** Także ona była na przestrzeni lat sukcesywnie obniżana. Obecnie niższe opłaty za zarządzanie są wyłącznie w systemie pracowniczych planów kapitałowych (PPK) gdzie nie występuje opłata dystrybucyjna, a średnia opłata od aktywów oscyluje wokół 0,4%.

Wykres 3. Maksymalna opłata dystrybucyjna OFE (w % składki, w latach)

Źródło: Dane OFE

Tabela 2. Maksymalna opłata za zarządzanie w OFE w 2022 roku

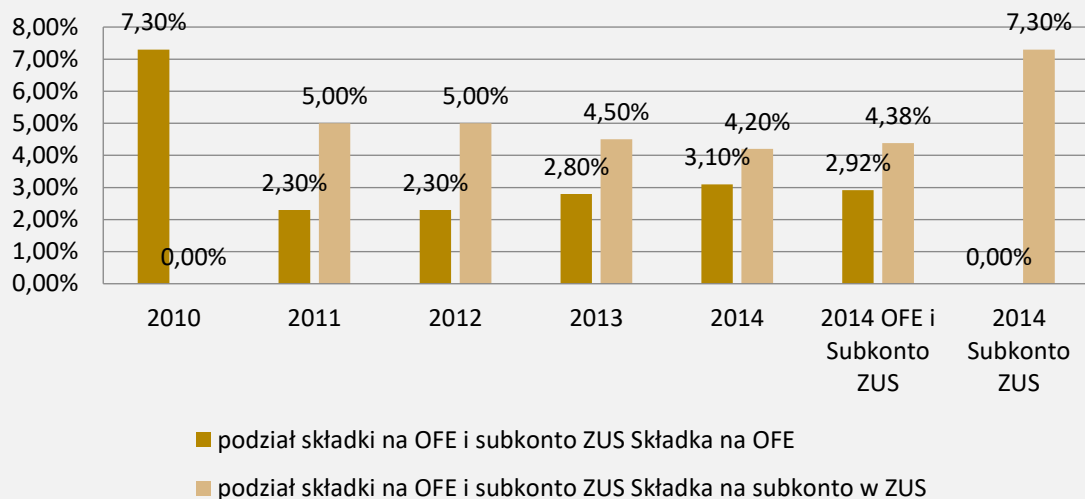
Wysokość Aktywów Netto (w mln zł)		Miesięczna opłata za zarządzanie otwartym funduszem od Aktywów Netto wynosi:
ponad	Do	
	8.000	0,045% Wartości Aktywów Netto w skali miesiąca
8.000	20.000	3,6 mln zł + 0,04% nadwyżki ponad 8.000 mln zł Wartości Aktywów Netto, w skali miesiąca
20.000	35.000	8,4 mln zł + 0,032% nadwyżki ponad 20.000 mln zł Wartości Aktywów Netto, w skali miesiąca
35.000	45.000	13,2 mln zł + 0,023% nadwyżki ponad 35.000 mln zł Wartości Aktywów Netto, w skali miesiąca
45.000		15,5 mln zł

Źródło: Dane OFE

Akt 4 - Subkonto i obniżenie składki do OFE (2011-2014)

Kryzys finansowy lat 2007-2008 istotnie nadwerżył sytuację finansów publicznych wielu państw. W Polsce konsekwencji kryzysu należało upatrywać w m.in. we wzrastającym bezrobociu (choć na tle państw UE Polska odznaczała się znacznie lepszą sytuacją) oraz narastającym niedoborze w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dlatego zasadnymi stały się zmiany przebudowujące system ubezpieczeń społecznych. Pierwsza reforma funkcjonowania Otwartych Funduszy Emerytalnych została przeprowadzona już w maju 2011 roku. Jej kluczowym elementem było obniżenie wysokości składki emerytalnej przekazywanej do OFE z 7,3% do początkowo 2,3% oraz utworzenie subkonta w ZUS (na które było przekazywane 5% składek do tej pory zasilające OFE).

Wykres 4. Wysokość składki przekazywanej do OFE

Źródło: Dane OFE

Wysokość części emerytalnej składki przekazywanej do OFE wzrastała do 2014 roku, kiedy to nastąpiło wprowadzenie dobrowolności oszczędzania w ramach OFE. Wtedy każdy z członków OFE posiadał możliwość zadeklarowania, gdzie chce przekazywać część składki emerytalnej. Wyborem domyślnym, w którym nic nie trzeba było robić, było skierowanie całej składki do ZUS. Wówczas ponad 2,5 mln osób (około 15% członków OFE) złożyło deklarację o kontynuowaniu gromadzenia środków w OFE. Reszta znalazła się z nowymi składkami w ZUS, natomiast już zgromadzone przez nich dotychczas środki pozostały w OFE. **Należy pamiętać, że niezależnie od tego, czy składka emerytalna w wysokości 7,3% trafia na subkonto w ZUS czy jest dzielona 2,92% do OFE i 4,38% na subkonto w ZUS, to wszystkie te środki objęte są mechanizmem dziedziczenia, co stanowi kolejną specyficzną charakterystykę OFE.**

Akt 5 - Umorzenie 51,5% aktywów OFE (2014)

Uwarunkowania makroekonomiczne zdecydowały o przeprowadzeniu drugiej zasadniczej reformy OFE. Dnia 3 lutego 2014 roku nastąpił transfer 51,5% aktywów OFE do ZUS. Całkowita wartość przenoszonych aktywów OFE wynosiła 153,1 mld zł. Wartość nominalna przekazanych do ZUS papierów wartościowych wyniosła łącznie 146 mld zł, z czego:

- ponad 134 mld zł stanowiły skarbowe papiery wartościowe;
- ponad 16 mld zł stanowiły obligacje emitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na zasadach określonych w ustawie o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, gwarantowane przez Skarb Państwa (trafiły do Funduszu Rezerwy Demograficznej);
- ponad 2 mld zł stanowiły inne papiery wartościowe (trafiły do Funduszu Rezerwy Demograficznej).

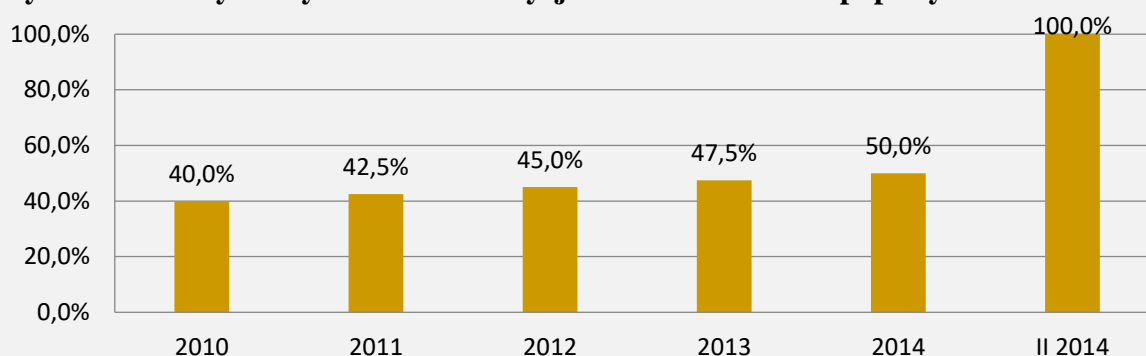
Przy czym skarbowe papiery wartościowe przeniesione w ten sposób do ZUS zostały z kolei nabyte przez Ministra Finansów, reprezentującego Skarb Państwa, co umożliwiło ich umorzenie (134 mld zł). Pozostałe aktywa przekazane zostały do Funduszu Rezerwy Demograficznej. Operacja ta umożliwiła obniżenie długu publicznego o ponad 130 mld zł, co stanowi ok 7,3% w relacji do PKB. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg definicji UE) został zmniejszony w ten sposób o 145 mld zł, co stanowi 8,5% PKB Polski.

Należy podkreślić, że w przypadku każdego z ubezpieczonych (członków OFE) równowartość przeniesionych środków została zapisana na jego indywidualnym subkoncie w ZUS. Ważne jest, że żaden z członków OFE nic nie stracił na tej operacji. Środki te nadal podlegają ustawowemu dziedziczeniu oraz są corocznie waloryzowane, a przy przejściu na emeryturę są brane pod uwagę do obliczenia wysokości świadczenia wypłacanego przez ZUS.

Akt 6 - Suwak bezpieczeństwa

Jednym z ryzyk kapitałowej części systemu emerytalnego jest tzw. ryzyko złej daty. Aby zilustrować to zjawisko można wyobrazić sobie sytuację ubezpieczonego, który przez 40 lat odprowadza składki emerytalne, które inwestowane są w stosunkowo ryzykowne aktywa (np. akcje), a w chwili przejścia na emeryturę ma miejsce krach na rynku kapitałowym i następuje gwałtowna utrata wartości posiadanych aktywów. Ze względu na swój wiek ubezpieczony nie zdąży już „odrobić” utraconej kwoty i podstawą do obliczenia wysokości świadczenia będą nisko wycenione aktywa. Aby przeciwdziałać tego typu zjawiskom, **w 2014 roku wraz z wprowadzeniem ograniczenia możliwości inwestowania przez OFE jedynie w aktywa o charakterze udziałowym (głównie akcje) wprowadzony został mechanizm tzw. „suwaka bezpieczeństwa”.**

Wykres 5. Maksymalny limit na inwestycje OFE w udziałowe papiery wartościowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KNF

Funkcjonujący obecnie mechanizm tzw. „suwaka bezpieczeństwa” zakłada stopniowe przekazywanie środków z OFE do FUS, które rozpoczyna się na 10 lat przed osiągnięciem przez członka OFE indywidualnego wieku emerytalnego. Należy podkreślić, że rocznie do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa” wpływa około 8-10 mld zł, z których finansowane są bieżące świadczenia wpłacane przez ZUS. **„Suwak bezpieczeństwa” jest mechanizmem, który przy braku napływu nowych członków do OFE (osoby wchodzące na rynek pracy nie są systemowo informowane np. przez ZUS, że mają prawo podzielić swoją składkę emerytalną) prowadzi *de facto* do stopniowego wygaszania systemu OFE.**

Akt 7 – Sytuacja OFE w 2022 roku

Wartość aktywów jakimi zarządzają OFE cechuje się dużą zmiennością co wynika z lokowania środków w udziałowe papiery wartościowe (akcje). Wraz z cyklicznością na rynku kapitałowym zmianom podlega wartość aktywów netto. **Obecnie OFE od swoich członków w ramach części składki emerytalnej rocznie otrzymują jedynie około 3,0 mld zł nowych składek.** Z powyższym należy zestawić wspomniane powyżej 8-10 mld aktywów przekazywanych co roku do ZUS w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa”.

Tabela 3. Liczba członków OFE i wartość jednostek rozrachunkowych na koniec lipca 2022 roku

Otwarty fundusz emerytalny	Liczba członków	Wartość jednostki rozrachunkowej (w PLN)
AEGON OFE	1 696 623	40,99
Allianz Polska OFE	1 000 852	41,97
Aviva OFE Aviva Santander	2 363 144	42,96
Generali OFE	929 360	42,78
MetLife OFE	1 462 118	43,43
Nationale-Nederlanden OFE	2 834 446	45,91
PKO BP Bankowy OFE	869 272	44,07
OFE Pocztylion	543 459	39,52
OFE PZU "Złota Jesień"	2 248 208	45,27
UNIQA OFE	1 048 171	42,44
Razem	14 995 653	43,82
	Źródło: ZUS	Źródło: OFE

Na malejącą liczbę członków OFE wpływ mają liczba członków OFE osiągających wiek emerytalny oraz znikoma skala młodych osób, które decydują się dobrowolnie oszczędzać w OFE. Należy jednak podkreślić, że **około 15 mln członków OFE czyni te instytucje w dalszym ciągu największymi pod względem liczby osób objętych zabezpieczeniem emerytalnym w naszym kraju. Liczba członków OFE to więcej niż suma emerytów z ZUS, KRUS i innych państwowych, a także prywatnych rozwiązań emerytalnych.** Ponad 700 tysięcy członków OFE jest poniżej 30 roku życia, a kolejne prawie 2 mln 100 tysięcy ma mniej niż 35 lat. Nie zmienia to faktu, że liczba członków OFE oraz aktywów w zarządzaniu będzie w najbliższych latach malała.

Akt 8 – Scenariusze przyszłości OFE

Perspektywa funkcjonowania OFE w stanie niezmienionym zakłada, że OFE stopniowo będą miały coraz mniej członków oraz coraz niższe aktywa. Z czasem staną się produktem nieopłacalnym dla instytucji finansowych – może to już mieć miejsce w najbliższych dekadach XXI wieku. Warto zatem wskazać możliwe hipotetyczne kierunki obszarów zmian w OFE:

Likwidacja OFE z opłatą przekształceniową 15% lub innym %
(jak projekty rządowe z 2020 i 2021 roku)

Likwidacja OFE bez opłaty przekształceniowej
(jak projekty rządowe z 2020 i 2021 roku bez opłaty 15%)

Pozostawienie OFE
bez zmian tak jak w obecnym stanie prawnym (w 2022 roku)

Zmiana polityki inwestycyjnej OFE
i likwidacja tzw. "suwaka bezpieczeństwa" z ewentualną opcją powiązania z PPK

Wzrost wysokości składek emerytalnych przekazywanych do OFE
przy zachowaniu tzw. "suwaka bezpieczeństwa"

Likwidacja tzw. "suwaka bezpieczeństwa", zmiana polityki inwestycyjnej
i „produkt wypłatowy oferowany przez OFE”

Wzrost wysokości składek emerytalnych przekazywanych do OFE, zmiana polityki
inwestycyjnej, likwidacja tzw. "suwaka bezpieczeństwa"

Przejęcie przez Państwo zobowiązań wobec członków OFE z jednoczesnym
przejęciem aktywów OFE przez ZUS

Powyższe to obszary różnych możliwych działań w przypadku OFE. Na dziś, jeśli nie będą wprowadzone żadne zmiany, scenariuszem wyjściowym jest funkcjonowanie OFE na zasadach obecnych (scenariusz Pozostawienie OFE bez zmian). Oznacza to sukcesywnie malejącą liczbę członków OFE oraz malejącą wartość aktywów (na skutek „suwaka bezpieczeństwa”) przy niedużym wpływie nowych składek oraz stosunkowo ryzykownej polityce inwestycyjnej oraz niskim poziomie opłat obciążających członków OFE.

Uwaga: Wskazane powyżej graficznie hipotetyczne scenariusze kierunków obszarów zmian mają charakter poglądowy i zostały jedynie zasygnalizowane. W celu oceny ich wpływu na system emerytalny niezbędne jest dookreślenie uwarunkowań makroekonomicznych oraz przeprowadzenie pogłębionej analizy prawnej i ekonomicznej.

Trudne pytania i łatwe odpowiedzi

Czy na reformie z 2014 roku, gdy umorzono część aktywów OFE, członkowie OFE stracili?

Nie, zmiany, które zostały wprowadzone zapewniły zapisanie równowartości 51,5% środków posiadanych w OFE na subkoncie w ZUS. Oznacza to, że członek OFE, który zgromadził w OFE 100 tys. zł otrzymał na subkonto 51,5 tys. zł nie poniosł żadnej straty.

Czy środki z OFE, które trafiły na subkonto w ZUS są nadal dziedziczone?

Tak, środki zgromadzone na subkoncie w ZUS podlegają dziedziczeniu. Dotyczy to wszystkich środków przekazanych do ZUS z OFE.

Czy OFE wypłacają emerytury?

Nie, zgodnie z przepisami na 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego środki z OFE są stopniowo przenoszone na subkonto w ZUS w ramach tzw. „suwaka bezpieczeństwa”. Natomiast całe świadczenie emerytalne wypłaca ZUS.

Czy środki na subkoncie w ZUS są waloryzowane?

Tak, waloryzacja ta jest dokonywana jako pochodna wzrostu gospodarczego (zależy od przeciętnego wzrostu nominalnego PKB w ostatnich pięciu latach poprzedzających termin waloryzacji). Waloryzacja nie może być ujemna. Wartość wskaźnika % waloryzacji za poszczególne lata (na dzień 1 czerwca) wynosiła do tej pory:

Tabela 4. Wysokość waloryzacji % w latach 2014-2021

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Waloryzacja subkonta	4,89%	4,37%	3,39%	3,99%	5,01%	5,73%	5,23%	7,07%

Kiedy ubezpieczony otrzyma środki z OFE?

Z chwilą osiągnięcia wieku emerytalnego w OFE co do zasady nie powinno być już środków ubezpieczonego. Wraz z przyznaniem mu przez ZUS emerytury zgromadzone przez całą karierę zawodową środki będą brane pod uwagę jako kapitał emerytalny, który po podzieleniu przez dalsze trwanie życia (wyrażone w miesiącach) pozwoli ustalić wysokość dożywotniego świadczenia emerytalnego wypłacanego przez ZUS. Innymi słowy środki z OFE zwiększają emeryturę wypłacaną z ZUS.

**INSTYTUT
EMERYTALNY**

**Instytut Emerytalny sp. z o. o.
ul. Solec 38 | 00-394 Warszawa**

**biuro@instytutemerytalny.pl
www.instytutemerytalny.pl**